

Nastanak Banke

Do ovakvih kretanja došlo je iz više razloga, a pre svega zbog velike ekonomske krize i političke nestabilnosti u svetu. Smanjenje proizvodnje i porast nezaposlenosti doveli su do iscrpljivanja fondova akumulacije, kako u sektoru privrede tako i kod stanovništva. Napuštanje već ranije modifikovanog zlatnog standarda, poremećaji u međunarodnim monetarnim odnosima i snažna državna intervencija na ovom sektoru stvorili su veliku neizvesnost u oblasti međunarodnih plaćanja i kretanja deviznih kurseva. Sve jasnije su se uočavali znaci ratne opasnosti, a neki regionalni ratovi su već započeli.

Dugotrajan rat, koji je zahvatio skoro sve zemlje sveta, doprineo je daljem ograničavanju međunarodnog kretanja kapitala. Sve je bilo podređeno ratnim potrebama. Dolazi do jačanja narodnooslobodilačkih pokreta u pojedinim delovima sveta, pa i do socijalnih revolucija. Mnoge, a naročito evropske zemlje pretrpele su velika ratna razaranja.

Ovakva situacija nametala je potrebu da se sagledaju mogućnosti privrednog razvoja po završetku rata i stvore uslovi za oporavak i jačanje kapitalističkog načina proizvodnje. To je značilo da treba pomoći obnovu zemalja Zapadne Evrope i obezbediti kapitalistički put razvoja u područjima gde su se oslobodilački pokreti borili za ostvarenje nacionalne nezavisnosti.

Da bi se ovi ciljevi ostvarili bilo je neophodno stvoriti povoljne uslove za plasman privatnog kapitala, a to je podrazumevalo obnovu privrede u razvijenim kapitalističkim zemljama, stvaranje infrastrukture u nerazvijenim zemljama kao neophodnog preduslova za plasman privatnog kapitala i obezbeđenje veće sigurnosti za međunarodne tokove kapitala. O uređenju međunarodnih ekonomskih odnosa po završetku rata počelo se raspravljati u SAD-u još u proleće 1940. godine, kada je na inicijativu državnog sekretara Hala (Hull) naimenovana jedna vladina međuresorska grupa stručnjaka za izučavanje ovih problema. U isto vreme, Sektor za monetarna istraživanja Ministarstva finansija priprema jednu studiju pod rukovodstvom Hari Vajta (Harry D. White) i decembra 1941. godine daje memorandum "Predlog za Stabilizacioni fond Ujedinjenih i pridruženih nacija".

1

Svetska banka, uloga i značaj u globalizaciji svetske privrede

Ovaj dokument je kasnije proširen i obuhvatio je planove za stvaranje Banke za obnovu i razvoj i predloge iz oblasti trgovinske politike i robnih sporazuma.

Narednih godina ove ideje i predloge za stvaranje Fonda i Banke izučava jedno međuresorsko telo, poznato pod nazivom Američki tehnički komitet.

Međunarodni monetarni i finansijski problemi istovremeno se razmatraju i u Velikoj Britaniji. Avgusta 1942. godine britanska ambasada u Vašingtonu dostavlja ministarstvima spoljnih poslova i finansija plan pod nazivom "Predlozi za Međunarodnu klirinšku uniju", koji je pripremao Džon Kejnz.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com